

FLYHISTORISK MUSEUM
SOLA
JÆRMUSEET

ÅRSMELDING 2023

FLYHISTORISK MUSEUM SOLA

Venneforeningen Flyhistorisk Museum Sola

Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola

og

Jærmuseet Avdeling Flyhistorisk Museum Sola

Ordføreren i Sola tar et symbolsk første spadestikk på utvidelsen av museet.

Styrene i 2022

Venneforeningen

Egil Endresen
Styreleder

Terje Kristiansen
Kasserer

Eirik Håland
Sekretær

Stiftelsen

Egil Endresen
Styreleder

Terje Skretting
Nestleder

Roar Ingebretsen
Sekretær

Per Øhman
Repr. Sola kommune

Stein Rosengren
Kasserer

Einar Frafjord
Sekretær

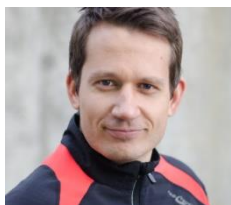

Rolf Lund
Repr. Luftforsvaret

Jærmuseet

Eirik Gurandsrud
Avdelingsleder

Sondre B. Hvam
Driftsleder/konservator NMF

Styrets beretning-Venneforeningen og stiftelsen

Den store saken for museet i 2023 var utvidelsen av museet. Styret hadde arbeidet lenge for å få prosjektet godkjent med alle nødvendige dispensasjoner. Et prosjekt som dette krever mange dispensasjoner, bygget ligger for eksempel mindre enn 100 meter fra sjøen. Den nye utstillingshallen er neste 9 meter høy, noe som også krever dispensasjon. I Sømmevågen er det flere interessenter som må godkjenne prosjektet, først og fremst Rogaland Fylke, Forsvaret og Avinor. Bygget ligger på en tomt som har 4 ulike eiere, Sola Kommune, Rogaland Fylke, Forsvaret og Avinor. Det ble mange møter og mye diskusjon før vi endelig fikk rammetillatelsen fra Sola Kommune.

Det første arbeidet som måtte gjøres var å legge om kabler forsvaret har, og som krysser tomten. Museet valgte å bruke egne entreprenører til jobben, noe som ga et rimeligere resultat enn om forsvaret skulle stå for arbeidet og benyttet eksisterende rammeavtaler.

Før oppstart av arbeidene, ble kostnadsoverslaget oppdatert. På grunn av stigende byggepriser og krav til brannbeskyttelse av byggene, økte estimatet med 1,7 mill. Det ble søkt Sola Kommune om et tilskudd på dette beløpet. Da søknaden ble sendt inn var signalene positive, slik at byggearbeidene ble påbegynt. Dessverre er søknaden ikke besvart.

Start av byggearbeidet ble markert med en seremoni 4. mai hvor daværende ordfører i Sola, Tom Henning Slethei, tok det symbolske første spadestikk.

Foajebygget ved årsskiftet

Grunnarbeidene inkludert omlegging av rør i grunnen. Grunnarbeidene for de to hallene gikk greit, men fremføring av vann, kloakk og strøm ga overraskelser. Tegningsgrunnlaget var dårlig, kvaliteten var variabel, bl.a. var det vannrør i asbest. Dette førte til en rekke ekstra kostnader. Det ble derfor søkt Rogaland Fylke om et tilskudd på 1mill kr til dekning av disse ekstra kostnadene. Søknaden ble innvilget, og er inkludert i budsjettet for 2024.

Ved årsskiftet var mellombygget med resepsjon, toaletter etc. kommet under tak og reisverket for skillevegger ferdig. Planen er å reise utstillingshallen i løpet av januar, og ferdigstille prosjektet inklusive nye utstillinger med åpning 15. juni 2024.

Dersom det ikke finnes en løsning for å skaffe de 1,7 mill som ikke ble bevilget av Sola Kommune, er planen å gjøre ferdig utstillingshallen slik at de flyene som skal stilles ut der kan flyttes inn i den nye hallen for å kunne klargjøre den eksisterende hallen til de nye maskinene som skal inn. Når den nye hallen og foajebygget kan åpnes for publikum, avhenger av nye bevilgninger.

Skroget på Tiger Moth med halenummer 151 etter ankomsten til museet

Museet inngikk i 2022 avtale om kjøp av en Tiger Moth 151 som tidligere har stått utstilt på Forsvarsmuseet. Flyet ble hentet i mars, og blir nå overhald og klargjort for å stilles ut. Dette flyet er bygget av på lisens på Kjeller Flyfabrikk for rundt 90 år siden, og kan ha deltatt ved åpningen av Lufthavnen i 1937. Anskaffelse av en Tiger Moth er et ønske museet har hatt siden museet ble startet.

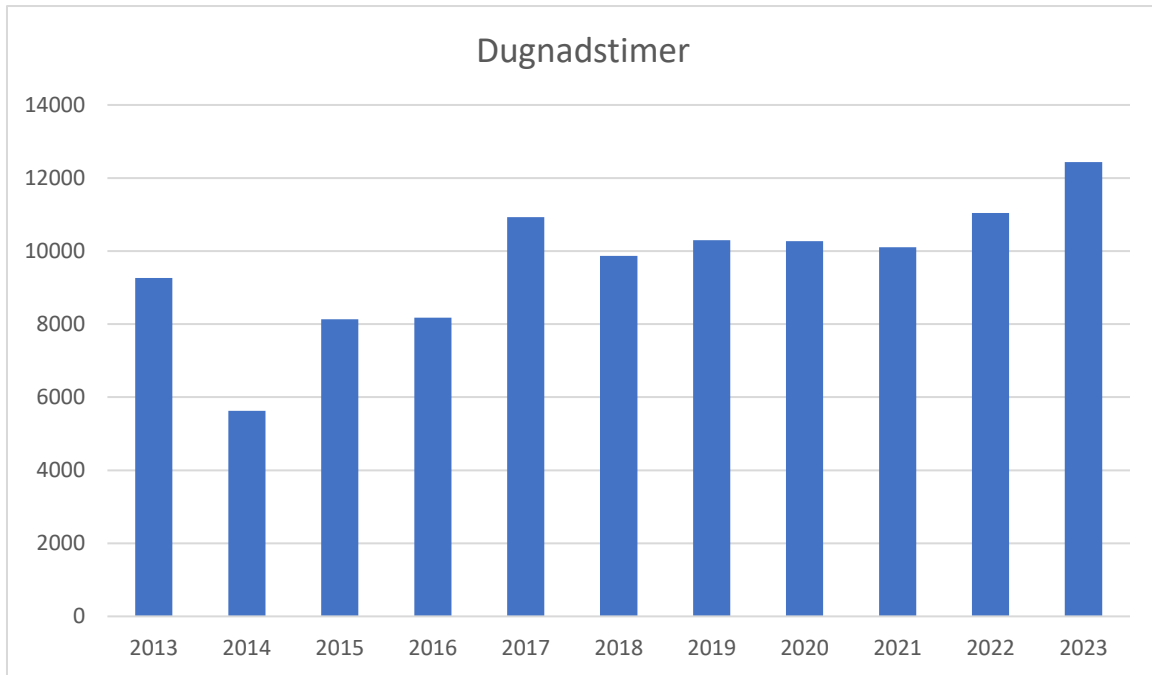
Restaureringsarbeidet har hatt god fremdrift i året som har gått, i tillegg har forberedelsene til å ny utstilling tatt mye tid. Arbeidet startet med vasking og pussing av fly som skal inn i den nye hallen, og forberedelsene til å henge noen av flyene i taket.

Også i år ble W&W arrangert i med den vel utprøvd oppskriften som har vært fulgt i mange år.

Fra W&W 2023

Den frivillige innsatsen som legges ned i museet av Venneforeningens medlemmer i museet har vært økende de siste årene, slik diagrammet under viser. Vi antar dette skyldes den store interessen det er i lokalmiljøet for museet, spesielt etter at prosjektet med utbyggingen av museet er initiert.

Jærmuseets konservator fortsetter med sitt doktorgradsprosjekt, og Jærmuseets oppfølging av Flymuseet daglige drift er noe redusert som følge av dette.

Egil Endresen

Styreleder Venneforeningen

Medlemmer i Venneforeningen

Venneforeningen hadde ved årsskiftet 2023/2024:

- 169 betalende personlige medlemmer.
- 8 Kollektive medlemmer, klubber, veteranforeninger, pensjonistforeninger osv. innen flyrelatert og militær virksomhet i Stavanger/Sola/Jæren-området. Disse foreningene har tilholdssted i kafeteriaen (Mimrehallen) i hangaren.

I tillegg kommer:

4 æresmedlemmer:

- Rasmus Svihus
- Maurits Rossavik
- Arne Lende
- Kjell Naas

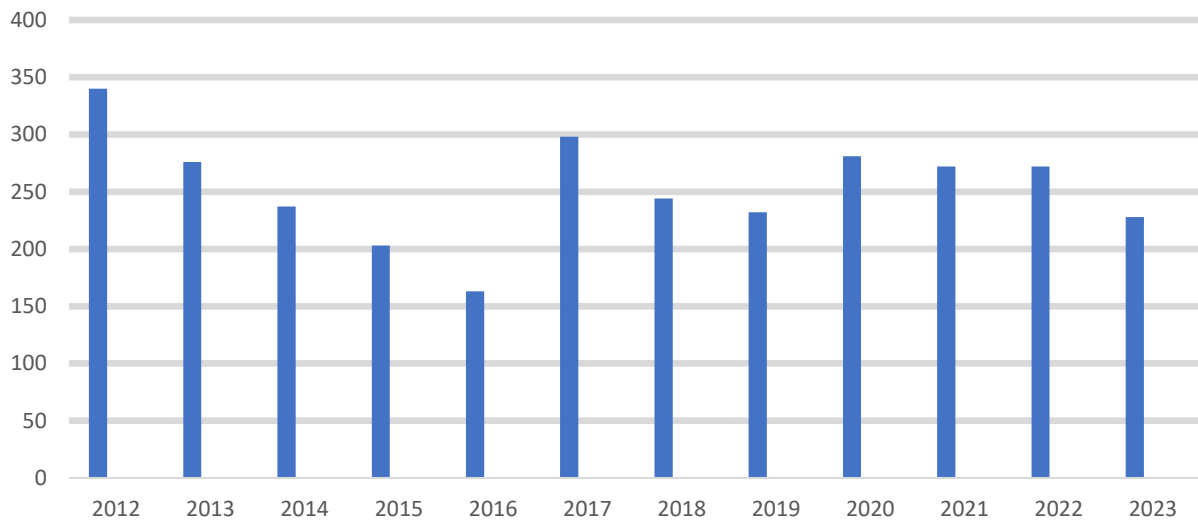
41 gratismedlemmer fra Sola Videregående skole.

1 Bedriftsmedlem (Avinor) som har definerte rettigheter i muséet, og betaler kontingent i forhold til antall ansatte i dette distriktet.

3 Venneforeninger: Dansk Flyvehistorisk Forening, DNL/SAS Historielag og Venneforeningen Flysamlingen Gardermoen. Disse er kun for utveksling av informasjon og betaler ikke kontingent.

1 Ansatt i Jærmuseet.

Utvikling i antall medlemmer i Venneforeningen

Tabellen over viser en større reduksjon i antall medlemmer . Dette skyldes at en del tidligere elever ved Sola vgs som ar stått som gratis medlemmer i den tiden de er elever, og noen år etter fullført utdanning, har valgt ikke å fortsette som betalende medlemmer. Antall betalende medlemmer ligger på samme nivå som tidligere år.

Styremøter

Praksisen med at styrene i Venneforeningen og Stiftelsen har felles møter under ledelse av styrelederen i Stiftelsen, er videreført i 2023. Denne praksisen fungerer fortsatt meget bra, og har gitt gode samarbeidsforhold i muséet.

Styret har normalt månedlige møter bortsett fra i juli måned

Fra et av styremøtene(styreleder tok bildet, og nestleder og sekretæren i Venneforeningen hadde forfall)

Samarbeid med Jærmuseet

Jærmuseet har driftsansvaret for muséet, og har en konservatorstilling. I tillegg kommer avdelingslederen som har ansvaret for flymuseet og Tungenes. Jærmuseet har ansatt en driftskoordinator som følger opp verter og museumsdrift på Flymuseet og to andre avdelinger på Nord-Jæren.

Stiftelsen er eier av størsteparten av objektene i muséet, og har ansvaret for restaureringsprosjektene. Venneforeningens medlemmer gjennomfører restaureringsarbeidene og støtter Jærmuseet i driften av muséet etter behov.

Det er etablert en modell hvor Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola skal stå som utbygger og eier av det nye bygget, som foreningen så skal leie ut til Jærmuseet. Dette er nødvendig for ikke å betale moms på bygget. Opplegget er godkjent av skattemyndighetene.

Ifølge den valgte modellen, er Stiftelsen prosjektleder for utbyggingen, og den tidligere driftstøtten fra Jærmuseet vil bli erstattet av en leie.

Byggeprosjektet har nødvendiggjort et nærmere samarbeid mellom partene med planlegging av bygget og utstillingen. Dette samarbeidet har fungert meget bra, og det er i dag enighet om planen for den nye utstillingen. Arkitekt Hans Dybwad Olesen har fulgt opp prosjektet fra Jærmuseet

Medlemsmøter i Venneforeningen

Det ble i 2023 avholdt 4 møter.

Årsmøte 17. mars

- Medlemsmøte 25.05 hvor Atle Skarstein holdt foredrag om motstandsarbeidet i Rogaland under 2. verdenskrig.
- Medlemsmøte 21. september hvor Oberstløytnant Palle Ydstebø holdt foredrag om krigen i Ukraina.
- Medlemsmøte 16. november hvor Rob Mulder holdt foredrag om trafikkflyging i Norge før 2. verdenskrig.
- Julesammenkomst med Julegrøt 16.12

Fra venstre Palle Ydstebø, Rob Mulder og Atle Skarstein.

Besøk

Dette året vi hatt en viss nedgang i forhold til de siste årene. Totalt ble museet besøkt av 9135 gjester i 2023, mens vi hadde 11 869 gjester i 2022. Noe av årsaken til dette kan være at flere har vært på utenlandsferie i år enn de siste årene som har vært preget av usikkerhet rundt koronasituasjonen. Det er også verdt å nevne at museets deltakelse i det store Rikssamlingsjubileet neste siste helg i juni 2022 bidro til et ekstra høyt besøkstall denne sommeren, og at klargjøringen av tomten til nybygget som begynte i juni bidro til å redusere Torpedoverkstedets tilgjengelighet.

Besøk av en gruppe pensjonister fra Bryne

Cruise 2023

09.02 Guide Companiet med cruiseturister fra skipet Bolette. 54 stk

13.02 Guide Companiet med cruiseturister fra skipet Bolette. 41 stk

18.05 Guide Companiet med cruiseturister fra Fred Olsen. 70 stk

30.05 Guide Companiet med cruiseturister fra Fred Olsen. 41 stk

22.08 Guide Companiet cruiseturister fra Fred Olsen. 30 stk

23.08 Guide Companiet cruiseturister fra Fred Olsen. 22 stk

Totalt 258 turister

Andre grupper 2023

13.03 Utleie for privat person anledning 90 årsdag. Hedersgjest hadde selv omvisning for sin familie. (Torbjørn Øyan. Hans karriere og hobby har vært livet i lufta. 40 år ble det. Først 338 skvadronen og i 1958 inn i 718 skvadronen- deretter Braathens SAFE. Hvor han og i mange år var testpilot). 20 barn + 20 voksne.

05.10 Gutteklubb på menn 60 pluss. Omvisning i regi av guide fra venneforeningen. 10 stk

08.11 Sola Akuttinnkvartering . Omvisning i regi av guide fra venneforeningen. 30 stk

21.11 Treffpunktet. Ett tilbud i Klepp Kommune. Besøk og utforske utstillingen. Lars H Aalgaard Kingsrød tok imot. 8 stk

Totalt 88 gjester

Tilbakemeldingene fra både de utenlandske turistene og de andre gjestene er bare positive. De er meget imponert over samlingen. Noen har vært her før, og ville tilbake (cruise).

Undervisning Flymuseet 2023

Omvisning for en barnehage fra International School of Stavanger.

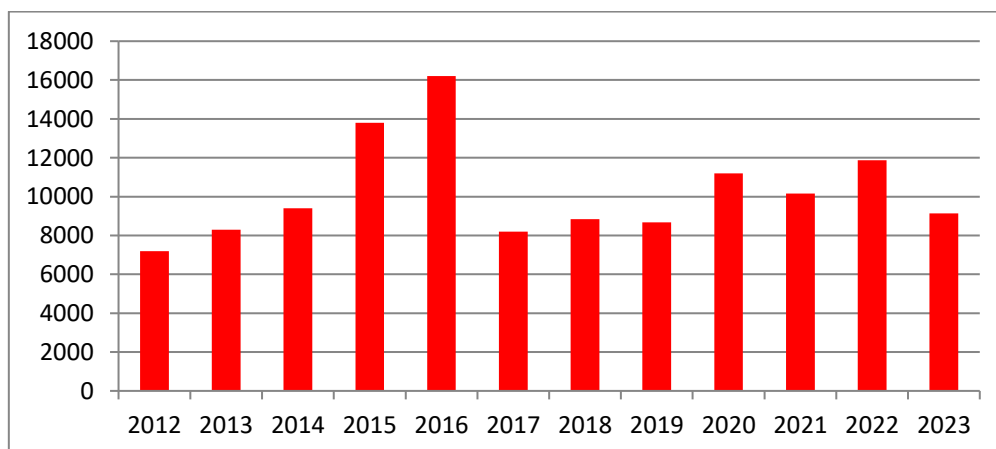
Omvisning for 3.trinn Haga skole.

Undervisning Torpedoverkstedet 2023

Omvisning for alle 9.klasser i Sola kommune. Som del av opplegg gjennom Den kulturelle skolesekken om 2.verdenskrig, sammen med Atle Skarsten.

Omvisning for tilrettelagt opplæring Randaberg vgs.

Omvisning for utstillingsgruppe fra MUST i sammenheng med deres jubileumsutstilling 2025.

Utviklingen i besøk de siste 10 årene.

Eksternt samarbeid

I likhet med tidligere år har det eksterne samarbeidet med Norsk Luftfartsmuseum gjennom luftfartsnettverket og driftsleder / konservator nmf sitt styreverv blitt opprettholdt. Vi har også arrangert den årlige krigsukene for lærerstudenter på Universitet i Stavanger og driftsleder / konservator nmf har holdt gjesteforelesning om jobben på museum og doktorgradsprosjektet for studentene som tar bachelorgraden i arkiv, museum og dokumentasjonsforvaltning på NTNU.

Forskning

Gjennom året har doktorgradsstudiet opptatt det meste av arbeidstiden til museets driftsleder / konservator NMF som dette året hadde kontorplass på NTNU i Trondheim fra januar til juni. Arbeidet med doktorgradsavhandlingen er inne i sin siste fase og den skal etter planen levers til bedømming innen sommeren 2024.

Flyhistorie

Flyhistorie: Norsk luftfartshistorisk magasin gis ut av Norsk Luftfartsmuseum med fire årlige utgivelser med støtte fra Forsvarets museer og Jærmuseet som er de to andre deltakerne i det nasjonale luftfartsnettverket. Museets driftsleder / konservator nmf har vært bladets redaktør siden høsten 2018. Hvert nummer består av 48 sider som dekker et stort tematisk spekter innen vår nasjonale fly- og luftfartshistorie. Høstnummeret er vanligvis et temanummer og i år fokuserte temanummeret på P-3B/C Orion i anledning typens utfasing fra Luftforsvaret.

Ettersom vi alltid er på jakt etter gode historier og artikler til bladet, oppfordrer vi alle dem av dere som har noe på hjertet til å ta pennen fatt og sende oss bidrag til

flyhistorie@luftfartsmuseum.no. Vi tar imot både lange og korte artikler med åpne armer. Vi er også interessert i bokomtaler og bildebidrag. Bladet kan selvsagt kjøpes i vår egen museumsbutikk. For ikke å gå glipp av et eneste nummer, anbefaler vi interesserte likevel å tegne et abonnement på bladet. Dette gjøres enklest ved å fylle ut skjemaet på vår nettside:

<https://www.luftfartsmuseum.no/abonnerflyhistorie>

De 4 numrene av Flyhistorie som er utgitt i løpet av 2023

Simulatorgruppen

Simulatoren har ikke vært i drift de siste årene. Simulatorgruppen har fått nye medlemmer dette året. Gruppen arbeider med utbedringer av simulatoren med en målsetting at den skal kunne bli operativ i løpet av året.

Fra simulatoren.

Biblioteks- og historiegruppen

Museet har fått en ny mann til å overta ansvaret for biblioteket, Stein Clason. Han er allerede i full sving, og er begynt oppryddingen som er nødvendig etter at driften av biblioteket hadde lagt nede siden Joppe gikk bort. Biblioteket har fått inn mye nytt materiale bl.a. fra Joppes familie som har gitt hans store samling av bøker om tysk flyging under 2. verdenskrig.

Stein Clason diskuterer registrering av bilder med Atle Skarstein.

Tilvekster

Johan P Petersens familie har donert hans store samling flyrelatert litteratur til museet. Denne samlingen har bidratt til i vesentlig grad å løfte kvaliteten på bibliotekets samling om emnet tysk flyging under 2. verdenskrig.

Hjemmeside og e-postkonto

Hjemmesiden (www.flymuseum-sola.no) benyttes fortsatt, men har ikke vært brukt så mye det siste året da styreleder har sendt ut 10 nummer av Flygebladet. Dette bringer informasjon om pågående aktiviteter i foreningen og på museet. I tillegg benyttes Facebook.

E-post, som er hurtig og billig å bruke, benyttes i størst mulig grad til å kommunisere med medlemmene og til å informere om aktiviteter som medlemsmøter, dugnader og andre arrangementer. Varsel om innbetaling av kontingent sendes også som e-post til de som har oppgitt e-postadresse. I tillegg distribueres Flygebladet til medlemmene med e-post.

Det har i 2023 vært en del problemer med at felles e-post utsendinger ikke kom igjennom til de som har e-post hos lyse.net. Dette medførte mye merarbeid. I løpet av høsten flyttet venneforeningen fra webmail hos Hjelseth Computers til Outlook og vi håper nå at problemet er løst.

Vi henstiller til alle medlemmer om å oppgi sin e-postadresse til:

venneforeningen@flymuseum-sola.no

samt å informere oss ved adresseforandring.

Intern Informasjon

Venneforeningen fortsetter å distribuere Flygebladet til medlemmene og andre interesserte for å bedre kommunikasjonen med de av medlemmene som ikke er daglig engasjert i arbeidet i museet. Det ble publisert 10 nummer av flygebladet i løpet av året.

Forsiden av en del nummer av Flygebladet i 2023.

Facebook-gruppe

Det er fortsatt stor interesse for Venneforeningens Facebook-gruppe (Sola Flymuseum). Gruppen har nå rundt 3.900 medlemmer fra hele landet og enkelte fra utlandet. Det legges fortsatt ut informasjon om aktivitetene i foreningen. Det legges og ut informasjon, gjerne med bilder, som viser fremgangen på de enkelte prosjektene. I tillegg bidrar mange med informasjon om andre flyrelaterte begivenheter som kan være av interesse.

Forsidebildet til Facebook-gruppen.

Magasiner

Arbeidet er fortsatt preget av behovet for rydding og registrering av gjenstander. Roar Henriksen har startet et prosjekt med avfotografering og registrering av bl.a. uniformer lagret i 720 brakken, in Det er utført diverse vedlikehold på 720 brakken. Rogalands Fylkeskommune har nå besluttet å starte reparasjon av taket på brakken, hvor det i dag er lekkasjer

Lageret på Løwenstrasse

Lageret i 720 brakken

Roar Henriksen fotograferer uniformer som en del av registreringsarbeidet

Wings & Wheels 2023

Det var usikkert om vi kunne påta oss å arrangere W&W i 2023 på grunn av usikkerheten med hvor mye plass byggeprosjektet ville ta. Til slutt valgte museet sammen med Sportsbilklubben å gjennomføre arrangementet, og håpe at byggearbeidene ikke ville bli for sjenerende. Gjennomføringen gikk imidlertid greit, med mye folk. Totalt var det, inkludert utstillere og frivillige, 715 personer som besøkte flymuseet den dagen. Dette er en vesentlig reduksjon i forhold til 2022 hvor totaltallet var 1409. Været var bra begge årene, det er derfor vanskelig å forklare reduksjonen i forhold til tidligere år.

Til Venstre, Det var mindre areal til rådighet, og bilene måtte stues tettere enn tidligere, til høyre Pizzasalget gikk meget bra dette året

Det var mange flotte biler til stede.

Dette året var opplegget for catering vesentlig forbedret i forhold til 2022. Lura Turistheim sto for salg av pizza, og Venneforeningen hadde organisert steking og salg av vafler slik at det også gikk uten problemer.

Nytt bygg

Prosjektet er organisert slik at SFMS står for utbyggingen, og skal også eie bygget for en periode på rundt 15 år. Bygget skal i denne perioden leies ut til Jærmuseet som skal stå for driften. Jærmuseet er representert i prosjektledelsen med Hans Dybwad Olesen som ivaretar de museale hensyn i prosjektet. Organiseringen er valgt av ulike grunner, Venneforeningen har medlemmer som har de nødvendige kvalifikasjon, en unngår moms og prosjektet kommer ikke inn under regelverket for offentlige anskaffelser. Stangeland maskin er valgt som entreprenør for grunnarbeidene. De har et unikt kjennskap til flyplassområdet, og har hatt en rekke jobber rundt museet tidligere. Det er en rekke byggefirmaer i distriktet med god erfaring fra enkle bygg spesielt for landbruket. Etter å ha vært i kontakt med en del av disse, og fått pristilbud, viste det seg at Stavnem og Vigrestad på Vigrestad hadde det for museet gunstigste tilbudet, som har gitt et fastpristilbud.

Fra flyttingen av radaren

Før byggarbeidene kunne starte, var det nødvendig med en del forberedende arbeider. Etter at foajebygget er reist blir adkomsten til området utenfor verkstedet begrenset. Dette blir delvis kompensert ved at det settes inn porter på begge sider av bygget slik at større gjenstander kan fraktes gjennom. Würzburg Riese radaren ville bli skjult der den står i dag, og det er derfor besluttet at den skal få en ny plassering ved torpedoverkstedet. Den måtte derfor flyttes før byggarbeidene startet, og er nå midlertidig lagret ved torpedoverkstedet.

Åpning av vegg i tank

En del av komponentene til He 115 er for store til å tas ut etter at det kom tak på tanken, og det har vært klart at det måtte skjæres bort et stykke av veggen for å kunne ta disse ut. Med den reduserte muligheten for adkomst ble det besluttet at dette skulle gjøres før byggearbeidet startet.

Hangaren har en leider som gir adkomst til taket. Denne ville komme i konflikt med foajebygget. Den nederste delen av leideren måtte fjernes.

Leideren kuttet

Før byggearbeidene kunne begynne var det nødvendig å flytte forsvarets kabler som krysset området hvor bygget skal stå. Den gunstigste løsningen var at museet selv organiserte arbeidet.

Asfalt må kuttet for å legge kablene i ny grøft

DC 6 ble plassert ved inngangen til museet da den kom, og ville derfor komme i konflikt med byggearbeidene. Både den og SAAB Draken måtte derfor flyttes midlertidig mens byggearbeidene pågår, før den vil bli flyttet tilbake foran den nye inngangen til museet,

Flytting av DC 6

Arbeidet på bygget startet med omlegging av vann og avløpsrør i området, og slik sørge for tilknytning til offentlig vann og avløp. Dette arbeidet bød på en del overraskelser. De eksisterende vannrørene frem til området var i asbest, og nye rør måtte legges. Det eksisterende avløpsrøret var av dårlig kvalitet og nye rør måtte legges. Det kom også et krav om en ekstra brannkum på nordsiden av bygget.

En stor del av området hvor bygget skal plasseres er dekket av gammel betong fra 2. verdenskrig som må fjernes.

Det neste steget var støping av grunnmurer, og deretter støping av gulv. Mot slutten av året ble foajebygget reist. Arbeidet ligger noen uker bak planen, uten at dette ser ut til å ville påvirke datoen som er satt for åpningen.

Grunnmuren støpt, og det arbeides med legging av rør i gulvet

Etter at detaljprosjektering var avsluttet, ble kostnadsestimatet oppdatert. Det viste seg da dessverre at kostnadene hadde økt. Det ble derfor før byggarbeidene startet, søkt Sola Kommune om 1,7 mill. Selv om museet hadde fått signaler om at søknaden ville bli innvilget, ble ikke søknaden imøtekommet. Dersom det ikke blir funnet en løsning, vil byggarbeidene måtte stoppes inntil videre. Overraskelsene viste at grunnarbeidet førte til økte kostnader. Museet søkte derfor Rogaland Fylkeskommune om en støtte på 1mill. til dekning av disse kostnadene. Denne søknaden ble innvilget.

Montering av takplater på foajebygget.

Utstilling

Det er mye arbeid som må gjøres for å forberede de nye utstillingene som skal komme i museet, både i den nye og den gamle hallen. For å holde oversikt over alle aktivitetene, er det satt opp en omfattende fremdriftsplan som omfatter alle aktivitetene som må gjøres for å sikre at alle aktivitetene blir gjennomført i tide.

Fremdriftsplanen er i stort format, og dekke størstedelen av en vegg i biblioteket, slik at den er lett tilgjengelig for alle involverte

Det er besluttet at den nye hallen skal være en utstilling om den kalde krigen, hvor alle flyene i museets samling av norske fly brukt av Luftforsvaret etter krigen skal inngå. Hallen er for liten til å gi

plass til alle kan stå på gulvet, så det er besluttet at Vampiren skal henges opp på veggen, og de to Sabre-jettene skal henges i taket. Det er disse tre som har minst tilknytning til Sola . Det er i løpet av høsten lagt et omfattende arbeid i å utarbeide en god og sikker plan for opphengingen. Et lokalt firma, Kolpos, er engasjert for å stå for opphengingen. For å gjøre Vampiren lettere, er motoren tatt ut. Til det arbeidet, har museet fått hjelp av Per Strømmen som har fløyet og operert en Vampire. Utstillingen skal sette søkelys på norske militærflygere som fløy akkurat disse flyene. Arbeidstittelen er *Vi fløy i den kalde krigen*. I tillegg til oppslag med tekst, foto og illustrasjoner skal utstillingen også inneholde reaksjonseksperiment som skal illustrere hvilke krav som stilles til militærflypiloter.

Fra fjerning av motoren

Så langt som mulig er planen at alle flyene skal vaskes og pusses før åpningen. Første prioritet var å vaske og pusse de flyene som skal inn i den nye hallen. Deretter skal de som skal stå på gulvet i den nye hallen behandles, og til slutt , så langt tiden tillater, de som skal bli stående i hangaren.

Det er nå besluttet hvordan flyene og helikoptrene skal stå i hangaren. Langs østveggen skal først de fire helikoptrene stå. I tillegg til de to som står i utstillingen kommer den Super Puma museet har hatt under restaurering i mer enn 20 år, og den Sea King museet har fått tildelt. Den sydlige delen av hangaren vil romme fly med historie tilbake til 2. verdenskrig. Heron skal flyttes slik at den blir stående mellom F 27 og Metropolitan.

Heron som vil få en bedre, og mer fremtredende plassering.

Restaureringsprosjekter

Heinkel He 115

For Heinkel 115 prosjektet ble 2023 et år hvor mye skjedde, men hvor ikke alt vises igjen som arbeid utført på flyet.

I begynnelsen av året ble det store magasinet for oppbevaring av MG 15 brillemagasiner ferdigstilt og montert inn i Kanzel. Det originale magasinet var helt bort korrodert, og vi hadde kun mindre deler igjen i fra dette.

I februar ble det gjort forberedelser for å sage ut et hull i betongen i endeveggen på Heinkel-hallen. Hullet ble dimensjonert for å kunne flytte ut de ytre vingepanelene som nå er lagret inne i hallen. Åpningen er erstattet med en trevegg. For lett å kunne transportere komponenter inn og ut av hallen, er treveggen seksjonert opp i tre like store deler.

Hva som skal gjøres med korrosjonen i senterseksjonen har vært et uavklart spørsmål. Derfor ble det tidlig i 2023 gjort en omfattende gjennomgang av hele seksjonen. All synlig korrosjon ble grundig kartlagt og dokumentert. Alt nødvendig arbeid som må gjøres for å stoppe og utbedre denne korrosjonen, ble beskrevet i nummererte jobb pakker med tilhørende dokumentasjon. Gjennomgangen viste at det aller meste av senterseksjonen uskadd, heldigvis. Korrosjonsskadene er i hovedsak lokalisert til vinge- og flottørfester. Likevel er det et krevende arbeid som gjøres.

Rammen til en jigg som senterseksjonen skal settes inn i.

I mars hadde vi besøk i fra International Aviation Museum Foundation. Dette er et lite verksted i Ungarn som er spesialisert mot arbeid med gamle fly. De laget et tilbud for reparasjon av senterseksjonen. Dessverre var deres tilbud utenfor vår økonomiske rekkevidde. To av våre medlemmer var i april i Ungarn for å besøke både dem og et annet tilsvarende verksted.

For å kunne arbeide med vinge- og flottørfestene trengs både en «seng», som senterseksjonen kan ligge i, og en tilhørende jigg som sikrer at vi har rett posisjon når vingefestene skal tilbaketones. Vi kom vinteren 2023 langt i arbeidet med å konstruere og begynne å bygge dette arrangementet.

IVAR skal legge en ny vannledning tett forbi stedet hvor flyet ble hevet fra. Dessverre ligger det enda igjen viktige deler på denne lokasjonen. Det ble derfor vinteren 2023 gjennomført flere runder med

ROV undersøkelser på stedet for å verifisere at delene enda er synlige. Det har også vært dialog og møter med IVAR hvor våre behov er blitt belyst. IVAR har utvist en stor forståelse for problemet.

Forsvarets Marinedykker Kommando har i 2023 uttalt at de kan være interessert å bruke en heving av de resterende delene som en del av treningen av sitt personell.

Da flyet ble hevet var hele pilotsetet med tilhørende rørramme korrodert bort. Det har derfor i 2023 blitt arbeidet mye med å lage nytt sete og rørramme. Nå har vi et nytt og flott sete, som kan monteres inn i cockpit.

En lang rekke med mindre komponenter er i løpet av året som gikk, blitt tilbakemontert i både cockpit og i Kanzel.

Nytt sete til pilot.

Messerschmitt Bf 109G/Db 605A

En ekstra motor vi hadde, har blitt restaurert og fått påmontert det vi hadde igjen av komponenter og med toppdeksel av plexiglass. Den er montert i en bukk og plassert i utstillingen som et supplement ved siden av flyet.

BF 109 med Db 605A på venstre side og oljevvarmer på høyre side

Arado Ar 66C

For å lette tilgang til skroget, er det montert på et dreibart stativ. Dette gir oss mulighet til å dreie skroget i den stilling som er mest gunstig for aktuell arbeidsprosess.

Gulvet i bakre cockpit er montert, dette gir støtte til stikkeoppsettet i bakre cockpit, også pilotens fot/legg støtter er på plass.

Bakre bagasjerom er montert. Lokket er så å si ferdig. Lokket låses med standart koffertlås!

På skrogene og i kassene vi fikk fra Bodø, har vi funnet flere smådelene som vi manglet. Vi ser frem til å få resten av delene/skrog til Sola, da vi fortsatt mangler diverse komponenter.

Brannskottet er montert. Det gir oss indikasjon på formen av dekslene fremme på skroget mot motorcowling.

Vi har hverken tegninger eller foto av midtre bukplate. Den ble modifisert da flyet ble utrustet med tre bomberackere før innsatsen i Finland. Vi har noen betydelig korroderte, ukomplette deksler, som gir en viss pekepinn på hvordan det så ut.

Vi har laget pappsjablonger av alle buk dekslene, slik vi mener de så ut, dette for å få bedre oversikt. Både dekslene fremme på skroget og motorcowlingen vil kreve en god del platearbeid.

Skroget satt inn i jigg, og her vist snudd.

Arado 96

I første del av året ble det arbeidet med å montere diverse motorkomponenter. Og de skadde platene på vingen ble skiftet ut.

Videre ble det noe omorganisering på verkstedet for å få montert sammen kropp og vinge så vi kan få tilpasset dekslene mellom kropp og vinge.

Vingspennet er rimelig stort så vi var litt i tvil om det lot seg gjøre. Men etter en del målinger fikk vi montert sammen flyet.

Deretter har det meste av arbeidet gått på å få reparert platedelene rundt hjulbrønnene. Disse var til dels mye skadet, men vi har brukt så mye som mulig av de originale delene og noe nytt.

Dokumentasjonen vi har til flyet, er dessverre både noe mangelfull samt at mye av den ikke er til vår modell. Derfor har vi montert hoved understellene, slik kan vi kontrollere at dekslene som vi monterer passer. Strukturen i buken på vår modell er heller ikke i henhold til dokumentasjonen vi

har. Dette skaper en del hodebry. Men vi finner løsningene etter hvert.

Arado 96 etter at vinger og kropp er koblet sammen.

Caproni 310

Bygging av venstre ving ble fullført inne i hangaren i løpet av vinteren. Ved hjelp av et løftebord ble vingen montert opp på flyet og festet med bolter. Vingetupp, flap og balanseror ble tilpasset og festet inn. Nødvendige wire, trinser, stag og kabler til lys ble lagt inn i vingen sammen med landingslys og inspeksjonsluker under vingen.

En replika av ratt i skytetårnet, «rumpestropp», maskingevær, bomber og ammunisjonskasse ble produsert og montert inn. Skytetårnet ble seinere tatt ned for restaurering. Alle bevegelige deler ble rengjort og satt i stand.

Neseseksjonen ble så godt som ferdigprodusert, og flyttet inn i hangaren. Litt arbeid på sidevinduer gjenstår. Midtkonsollen og instrumentpanel er klar. Fra Jærmuseet fikk vi to traktorseter som ble tilpasset og festet på gulvet, som seter for bombesiktemannen. Flygerseter er ikke klar.

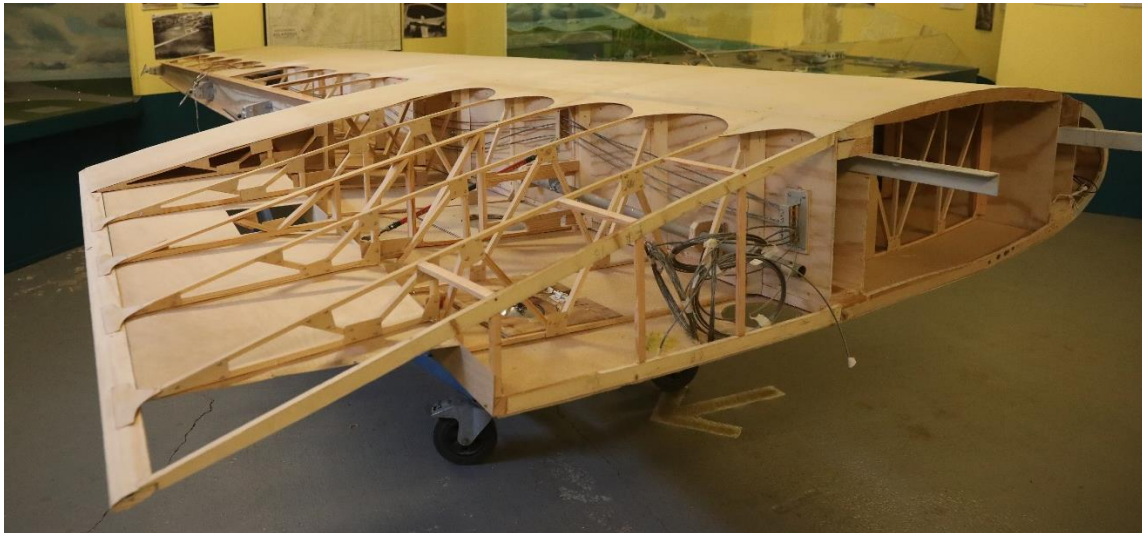
Hele flyet ble senket og lagt på paller slik at deler av understellet kunne demonteres. To skråstag med mangelfull sveising ble sveist på ny med tilfredsstillende resultat. Naceler og fairings ble tatt av, og vingebjelkene ekstra forsterket.

Alle stringere på sidene av skroget og under buken ble festet med nagler, slik at skroget er klargjort for duktrekking. Noe duk ble lagt på taket, men resten må vente for bedre temperatur i hangaren. Balanserorene ble tatt inn i snekkerbua og trukket med duk der. Arbeidet med å kle skroget med duk har startet, men måtte stanses på grunn av for lave temperaturer i hangaren.

Snekking av vingebjelker og bygging av den høyre vingen ble omtrent ferdig. Begge vingene skal trekkes med duk på oversiden før de monteres på flyet.

Skroget, neseseksjonen og en av vingene

En ving klar til duktrekking

Aérospatiale AS 332L Super Puma

Utgangspunktet for prosjektet var at museet fikk to Super Pumaer som var skrotet etter større uhell for 25 år siden. Disse er benyttet til å bygge opp et komplett helikopter. Elever fra Sola vgs arbeidet med prosjektet under oppsyn av en erfaren mekaniker fra Venneforeningen. Dette arbeidet stoppet da det manglet en del større skrogdeler. Maskinen ble satt på lager inntil museet fikk tilgang på de manglende delene, og arbeidet startet opp igjen.

Arbeidet går nå fremover med 1 dugnadskveld i uken. Målsettingen er at det skal bli tilstrekkelig komplett til at det kan stilles ut ved åpningen av museet. Lakkering av maskinen er det vanskeligste spørsmålet som gjenstår.

Halerotor er montert, nye cowlinger over Drive-shaft er restaurert og montert. Det jobbes med interiør detaljer i cabin. Utvendig utstyr antenner-pussere-speil mm. monteres.

Super Puma under restaurering

Intrumentbordet er under oppbygging. Vi har ikke alle instrumentene, og det lages replikaer

Republic RF-84F Thunderflash

Arbeidet med å fjerne lakken fra den ene siden av flyet fortsetter. Planen er at den ene siden skal bli blank, og så nær opptil slik den fremsto da den var stasjonert på Sola som mulig. Den andre siden skal beholde kamouflasjemalingen den fikk den siste perioden på Sola

Deler av flyet begynner nå å fremstå slik det gjorde da det var stasjonert å Sola på 50-tallet.

Tiger Moth

Tiger Moth !51 ble kjøpt fra eierne, Stiftelsen Militærhistorisk Forening Østlandet, og fraktet til Sola i mars. Flyet er lisensbygget av Forsvarets flyfabrikk på Kjeller. I starten av krigen ble den fløyet til Sverige hvor det ble beslagnlagt av svenske myndigheter.

På 50 tallet ble det kjøpt tilbake til Norge, og har så stått utstilt på Akershus i mange år. Senere ble det lagret i en landbruksbygning. Det viste seg at den hadde en del skader, og en omfattende restaurering var derfor nødvendig. Høyde og sideror er reparert , lagt på duk og lakkert. Alle fire vinger er reparert, lagt på duk og er klare for lakkering. Fagverket er gjort rent og malt. Arbeidet med å legge duk på kroppen er påbegynt.

En av vingene kles med duk

Skroget ferdig malt og klar for duktrekking.

SAAB Draken

Museets SAAB Draken har i alle år stått utendørs. Etter som årene har gått begynner været å tære på skrog og deler. En del av de besøkende i Sømmevågen bidrar ikke alltid positivt heller ved at de klatrer på flyet og ting blir skadet.

Etter flytting i forbindelse med nytt museumsbygg ble det åpenbart at Draken trenger nye dekk som etter alle årene ute har sprukket og følgelig blitt ødelagt. Flyet kan rett og slett ikke flyttes i øyeblikket.

Kontakt har blitt gjort med SWAFHF som har tilbudt seg å donere noen brukte dekk for nesehjul og det ene hoved hjulet. Dugnad med å skifte dekk på hjulene blir en prioritert oppgave neste år. Dette vil gjøre oss i stand til å flytte Draken tilbake til den nye hallen når denne står ferdig. Arbeidet med å skifte dekk vil starte i løpet av januar 2024.

Draken under flytting til midlertidig posisjon

Douglas DC-6B

Ved årets slutt viser et tilbakeblikk på aktivitetene rundt DC-6ern vår en omfattende restaurerings aktivitet.

Året startet med restaureringen av crew trappen spesielt laget for DC-6 til dør fremme på høyre side. Denne trappen ble sendt til Stangeland for sandblåsing og lakkering i Braathens farger etter at gamle trappetrinn var fjernet. Nye vannfaste finerplater ble anskaffet og trappetrinn ble skåret til og skrudd fast i rammeverket. Resultatet ble meget bra. Trappen er nå i en slik stand at den tåler noen år utendørs før det blir behov for vedlikehold.

Kabinen i DC 6 ferdig isolert.

I forbindelse med nybyggene ble det nødvendig å flytte 6ern slik at anleggs maskiner kommer til området. Det ble en større jobb å flytte gjerde barrieren rundt flyet og lysmasten slik at vi kunne komme til med tautraktor. Deretter ble flyet flyttet til den midlertidige posisjonen foran hangaren den har i dag. Også Draken ble flyttet samtidig. I løpet av våren fikk flyet en grundig vask og polering utvendig. Dette ble gjentatt på sensommeren. Behovet for vedlikehold/vask av skroget utvendig er vurdert nødvendig 2 ganger pr år. Understelet har blitt inspisert og ettersett. Våren 2024 blir det nødvendig med ny behandling av hjulbrønner og landingsunderstell.

Samtidig startet den omfattende jobben med å isolere flyet innvendig. Her har 2 lag med isolasjonsmateriale blitt skåret til og tilpasset i hele kabinen. Fraktdøren må også isoleres, men dette tas i 2024. Metode for isolering blir annerledes for døren enn resten av kabinen. Isolasjonsarbeidet gav så bra resultat at vi kunne koble ut en av 2 avfuktere og dermed spare både plass innvendig og strømgifter.

Etter snart 4 år nærmer man seg en situasjon der olje fra motorene har dryppet fra seg og fjerning av oppsamlings fatene under hver motor kan etter all sannsynlighet skje når flyet flyttes tilbake til sin permanente plass ved nybygget.

Videre fremover skal den berømte runde sofaen bak i kabinen re-konstrueres og bygges. Så skal det monteres ny liner i kabinen slik at denne kan utrustes for utstilling for publikum. Det allerede restaurerte sete settet skal settes inn bak i flyet. Et forsøk på å re-konstruere bordet bak i kabinen vil også bli påbegynt. Kabingulvet vil få nytt teppe lagt inn som er mest mulig likt det originale som var i flyet som passasjer versjon. Rammer rundt kabinvinduene vil bli forsøkt laget og gardiner montert rundt disse. Vi har konkludert at det blir for vanskelig å re-konstruere hattehyllen i første omgang og kabinen vil derfor fremstå som vist på bilder lagt ut på hjemmesiden til Sola Flymuseum.

Det er lagt ned et betydelig antall dugnadstimer på flyet og vi må berømme elevene ved Sola Videregående Flyfag som har utført en stor og god jobb i dette året. Det har vært og er veldig kjekt å ha med gjeng med ivrige og lærevillige elever på dette og andre prosjektet i museet.

DC 6 i ny midlertidig posisjon.

En gruppe elever fra Sola vgs tar pause på vingen til DC 6

Dugnadstimer

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Arado 66	50	115	210	266	264	71	48	245	460	808	701	950
Arado 96	-	-	-	-	-	-	-	30	204	553	840	1015
Caproni 310	120	163	135	280	370	479	811	790	600	260	2215	780
Catalina	583	1156	425	350	275	612	480	20	-	-	-	-
Heinkel 115	2210	630	835	840	950	820	440	1435	3608	4150	1650	1530
Bf 109	1200	650	420	2090	2160	3325	2436	3070	1950	1267	1125	50
Bf 110	-	-	-	-	-	1755	1550	850	110	-	-	-
RF 84 F	-	-	-	-	90	60	80	165	160	80	90	50
Super Puma	738	630	302	450	350	470	60	60	35	65	432	480
DC 6 B	-	-	--	-	-	-	-	-	800	484	512	700
F 84	-	-	--	-	-	-	-	-	40	-	20	30
Tiger Moth Restaurering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2680
Administrasjon	4901	3344	2327	4276	4459	7592	5905	6665	7967	7667	7585	8235
Uts tilling	2500	2000	1600	1700	1650	1680	1620	1710	1250	1650	2050	2100
Simulator	100	450	30	80	270	30	650	290	220	40	75	700
Omvisning	2650	700	659	215	275	190	20	90	40	80	100	80
Bibliotek	550	300	2	50	80	75	40	50	25	80	90	50
Arrangementer	552	445	492	338	291	449	455	330	123	27	10	200
Lagerhold	350	250	260	400	450	510	850	790	150	10	400	300
Verksted	110	230	190	280	250	300	180	180	350	375	510	600
Verksted	150	1150	200	210	220	100	150	190	150	175	310	200
Sum	6962	5525	3433	3273	3486	3334	3965	3630	2108	2437	3455	4230
Total	10823	9265	5630	8129	8175	10926	9870	10295	10275	10104	11041	12465

Oversikten over dugnadstimer viser at den frivillige innsatsen i museet de siste årene har øket fra ca. 10 000 timer årlig til ca. 12 500, noe som er en økning på 25. Dette må vi si oss meget fornøyd med. De gode tallene kommer som et resultat av vi har fått en rekke nye frivillige som deltar i arbeidet, samtidig som arbeidet med det nye bygget, og planlagt mål for hva vi ønsker å få ferdig av restaureringsprosjekter til museet igjen åpner har fått medlemmene til å gjøre en ekstra innsats.

Det skrives en del om at det blir stadig vanskeligere å få folk til dugnadsarbeid. Denne trenden ser vi ikke i flymuseet. Selv om en del faller fra, først og fremst på grunn av høy alder, har det vist seg at vi får et jevnt tilslag av nye folk. De fleste av disse er pensjonister som har stor interesse for fly og flygning.

VEDTEKTER FOR VENNEFORENINGEN FLYHISTORISK MUSEUM SOLA (VFMS)

§1. NAVN M.M.

- §1.1 Foreningens navn er Venneforeningen Flyhistorisk Museum Sola (VFMS). Org. Nr. 993 465 623
- §1.2 Flyhistorisk Museum Sola ble stiftet 26. januar 1984, Venneforeningen ble stiftet 17. desember 2005.
- §1.3 VFMS er organisert som en interesseforening med hovedsete i Sola kommune.

§2. FORMÅL

- §2.1 Foreningens formål er å være et senter for flyhistorie og virke som støtte til arbeidet som utføres av Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola.

§3. STYRET

- §3.1 VFMS ledes av et styre bestående av 3 medlemmer som er valgt av Generalforsamlingen. 1. Leder 2. Kasserer 3. Sekretær.
- §3.2 Styret er underlagt vedtak besluttet av årsmøtet.
- §3.3 Styret er beslutningsdyktig når 2 av styrets medlemmer er til stede.
- §3.4 Saker avgjøres ved simpelt flertall. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.
- §3.5 I styreleders fravær fungerer kasserer som møteleder.
- §3.7 Det skal føres møteprotokoll fra styremøter.
- §3.8 Styrets oppgave er å innkreve kontingenter, føre regnskap, innkalle til årsmøte og eventuelle andre oppgaver etter anmodning fra SFMS.

§4. ØKONOMI

- §4.1 Bare styret har disposisjonsrett over foreningens midler, ved attestasjon av kasserer eller leder. Foreningens midler benyttes til å støtte de formål stiftelsen prioriterer.

§5. ÅRSMØTE

- §5.1 Årsmøte skal holdes en gang i året, og innen utgangen av mars.
- §5.2 Forslag til årsmøtet må være styret i hende innen 15. februar samme år.
- §5.3 Innkalling til årsmøte skal sendes som e-post, og være tilgjengelig på internett minst 14 dager før møtet, og skal inkludere valgkomitéens forslag til nytt styre samt innkomne forslag. Dokumentene, inkludert årsmelding og revidert regnskap for foreningen, skal legges ut på foreningens internettside. Medlemmer uten oppgitt internettside kan på forespørsel få dokumentene tilsendt med post.
- §5.4 Styret skal utarbeide årsrapport som distribueres i henhold til § 5.3.
- §5.5 Årsmøtet skal behandle:
 1. Valg av møteleder, 2 referenter og 2 stemmetellere.
 2. Godkjenning av innkalling og sakliste.
 3. Foreningens årsberetning.
 4. Revisors beretning/godkjenning av revidert regnskap.
 5. Innkomne forslag.
 6. Eventuelle endringer i vedtektene.
 7. Kontingentsatser.

8. Valg av medlem til valgkomité.
 9. Valg av leder, kasserer og sekretær.
 10. Valg av 5 styremedlemmer til Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola.
Leder av Venneforeningen skal være en av disse.
- §5.6 Årsmeldingen og regnskap til Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola gjennomgås.
- §5.7 Stemmerett har alle medlemmer som har betalt inneværende års kontingent og æresmedlemmer. Stemme avgis ved personlig fremmøte.
- §5.8 Alle avstemninger avgjøres ved simpelt flertall, dersom ikke annet er bestemt i vedtektene.
- §5.9 Ekstraordinært årsmøte kan avholdes dersom styret eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Styret skal innkalle til ekstraordinært årsmøte innen 2 måneder etter at kravet er mottatt.
- §5.10 Ekstraordinært årsmøte kan bare behandle saker som er lagt frem som grunnlag for den ekstraordinære innkallelsen.

§6 MEDLEMMER

- §6.1 Som medlemmer kan opptas enkeltpersoner (personlige medlemmer), foreninger, lag og lignende, ("kollektive medlemmer"), samt bedrifter ("bedriftsmedlemmer"). Kollektivt medlemskap og bedriftsmedlemmer defineres i egne regler som fastsettes av styret.
- §6.2 Kun personlige medlemmer har stemmerett på årsmøter.
- §6.3 Medlemskapet for personlige medlemmer opphører når kontingenten ikke er betalt ved årets utløp.
- §6.4 Dersom medlemmer bringer vanry over, eller på annen måte skader museets/ stiftelsens virksomhet eller anseelse, eller uten rett fremstår som representant for foreningen, kan styret ekskludere vedkommende for den tid som finnes hensiktsmessig.
- §6.5 Avgjørelser i forbindelse med eksklusjon kan påklages til årsmøte.
- §6.6 Styret kan utnevne æresmedlemmer i henhold til regler fastsatt av styret i VFMS.

§7 VALG

- §7.1 Styremedlemmene og styremedlemmer i stiftelsen velges normalt for 2 år, men slik at bare halvparten av styremedlemmene som velges av årsmøte er på valg hvert år. Styremedlemmer kan velges for 1 år for å tilpasse valgperiodene til regelen om at halvdelen av styremedlemmene er på valg i det enkelte år.
- §7.2 Medlemmer kan fremme forslag til nye styremedlemmer til valgkomiteen ved dens leder. Forslag kan også fremsettes som benkeforslag.
- §7.3 Avstemninger avgjøres ved simpelt flertall.
- §7.4 Valgkomiteen består av tre medlemmer. En er på valg hvert år, og den som har sittet lengst er leder. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

§8. KONTINGENT

- §8.1 Kontingenten fastsettes av generalforsamlingen for ett år om gangen. Kontingent for kollektive medlemmer og bedriftsmedlemmer reguleres av egne regler, som fastsettes i samråd med SFMS.

§9. OPPLØSNING

- §9.1 VFMS kan bare oppløses etter at dette er behandlet av to på hverandre følgende årsmøter, og med minst ¾ flertall ved begge anledninger.
- §9.2 Ved oppløsning overføres alle aktiva/passiva til SFMS, som forvalter midlene i henhold til stiftelsens vedtekter. Eiendeler/gjenstander som er belagt med klausuler, disponeres i henhold til dette.

(Vedtatt 26.3.2015)

STATUTTER FOR ÆRESMEDLEMSKAP I VENNEFORENINGEN FMS

§ 1 Definisjon

Æresmedlem i FMS er enkeltmedlemmer som er tildelt muséets våpenskjold med diplom, som gjennom sitt arbeid har bidratt til utviklingen av FMS.

§ 2 Æresmedlemskap

Alle som innehar æresmedlemskap har livsvarig fritak fra medlemskontingent. Æresmedlemmer og deres familie gis gratis adgang til muséet og dets aktiviteter. Ved tildeling av våpenskjoldet følger et diplom som bekrefter æresmedlemskapet, signert av leder av Venneforeningen og Stiftelsen. Æresmedlemmer presenteres med navn og bilde på en vegg i muséet.

§ 3 Utnevnelse

Utnevnelse av æresmedlemmer skjer ved at valgkomitéen legger frem en innstilling til styret i Venneforeningen om personer som foreslås vurdert som æresmedlemmer. Styret i Stiftelsen FMS kan også fremme forslag til utnevnelse av æresmedlemmer. Styret i Venneforeningen avgjør om æresmedlemskap skal tildeles.

§ 4 Tildeling

Utnevnelse av æresmedlemmer finner normalt sted på årsmøtet i Venneforeningen, ved leder av VFMS eller SFMS.

(Vedtatt på Venneforeningens årsmøte 2014).

VEDTEKTER FOR STIFTELSEN FLYHISTORISK MUSEUM SOLA (SFMS)

§1 NAVN M.M.

- §1.1 Navnet på stiftelsen er Flyhistorisk Museum Sola
- §1.2 Flyhistorisk Museum Sola ble stiftet 26. januar 1984, og organisert som stiftelse fra xx.
- §1.3 Stiftelsens grunnkapital er Kr. 100.000.-.

§2 FORMÅL

- §2.1 Stiftelsens formål er å eie og drive flysamlingen og utstillingen i Flyhistorisk Museum Sola, og samle, restaurere, vedlikeholde og stille ut relevante objekter i overensstemmelse med museale prinsipper, for derved å sørge for at et flyhistorisk miljø blir bevart i Rogaland.
- §2.2 Midlene skal disponeres i henhold til stiftelsens vedtekter.
- §2.3 For å nå disse mål skal stiftelsen søke samarbeide med offentlige, kommersielle og private aktører innenfor de avtaler og retningslinjer som til enhver tid er gjeldende for museet.

§3 ORGANISASJON OG SETE

- §3.1 Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola har sitt sete i Sola Kommune, og administreres av et styre.

§4 STYRET

- §4.1 Styret skal bestå av 7 medlemmer, som oppnevnes slik:
5 styremedlemmer som velges av årsmøtet, en som oppnevnes av Sola Kommune og en oppnevnes av Luftforsvaret.
Blant de 5 styremedlemmene som velges av årsmøtet skal minst 4 velges fra betalende personlige medlemmer av Venneforeningen.
- §4.2 Hvis det i valgperioden blir fratreden av styremedlemmer andre enn representantene fra Sola kommune og Forsvaret, skal styret utnevne nye medlemmer frem til neste ordinære årsmøte.
- §4.3 Jærmuseet har møte- og talerett på styremøtene.
- §4.4 Ledere av arbeidsgrupper har møte- og talerett i saker som gjelder gruppen. Styret kan invitere relevante observatører til å delta på møter.
- §4.5 Styrets 5 valgte medlemmer velges for perioder på 2 -to år.
- §4.6 Styremedlemmene oppnevnt av Sola Kommune og Luftforsvaret blir sittende i styret så lenge de forblir oppnevnt av kommunen og Luftforsvaret.
- §4.7 Styret velger styreleder, nestleder, sekretær og kasserer. Styret er beslutningsdyktig når mer enn 50 % av styret er tilstede. Ved styreleder og nestleder fraværende, velger styret en møteleder. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
- §4.8 Styreleder innkaller til møter med den hyppighet som er nødvendig.
- §4.9 Styret fører protokoll over alle sine møter.
- §4.10 Stiftelsen forpliktes ved underskrift av styreleder og ett styremedlem. Styret kan meddele prokura.
- §4.11 Styret representerer stiftelsen og forestår dens drift innenfor Stiftelsesloven og stiftelsens vedtekter.

§4.12 Styret skal sikre en forsvarlig forvaltning og disponering av forvaltningskapitalen.

§5 REGNSKAPSFØRSEL OG REVISJON

§5.1 Styret skal sørge for regnskapsføring og revisjon i henhold til de til enhver tid gjeldende lover og bestemmelser.

§5.2 Styret skal utarbeide og sende inn årsregnskap, årsmelding og revisjonsrapport i henhold til gjeldende bestemmelser innenfor den fastsatte frist.

§5.3 Bare styret har disposisjonsrett over stiftelsens midler, ved attestasjon av kasserer eller leder.

§6 ARBEIDSGRUPPER

§6.1 Stiftelsens arbeid kan deles i arbeidsgrupper, for eksempel:

1. Restaurering
2. Historie og bibliotek
3. Magasin og materiellforvaltning
4. Simulator
5. Arrangementer

§6.2 Styret fastsetter hvilke arbeidsgrupper stiftelsen til enhver tid skal ha.

§6.3 Gruppeledere utnevnes av styret etter forslag fra gruppemedlemmene,

§6.4 Arbeidsgrupper kan ikke inngå avtaler eller representere SFMS utad uten styrets godkjenning.

§6.5 Arbeidsplaner skal godkjennes av styret etter innstilling fra gruppene.

§7 ENDRING AV VEDTEKTENE

§7.1 Endringer av vedtektene skal fremmes for årsmøte for vedtak og forelegges stiftelsestilsynet for lovlighetskontroll

§8 OPPLØSNING

§8.1 Hvis formålet med stiftelsen, som fremgår av §2, ikke kan fremmes i overskuelig fremtid, kan styret beslutte oppløsning av stiftelsen. Disposisjonene skal i så fall fremme luftfartshistoriske hensyn så godt det under rådende forhold lar seg gjøre.

§8.2 Alt materiell deponert eller på annen måte utlånt til Stiftelsen, tilbakeføres til rettmessige eiere.

§8.3 Materiell som er statens tilbakeføres Forsvarsmuseet.

§8.4 Materiell med spesiell klausul, tilbakeføres til tidligere eier eller slik som klausul bestemmer.

§8.5 Materiell, utstyr og eiendom som tilhører stiftelsen forvaltes og plasseres av en komité bestående av Sola Kommune, Jærmuseet og Forsvarsmuseet.

§8.6 Beslutning om oppløsning skal forelegges Stiftelsestilsynet for godkjenning.

(Vedtatt 08.12.2015.)

Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola
Resultatregnskap 2023

	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER		
	Noter	
Salgsinntekter - salgsartikler	176	100
Inntekter - Wings & Wheels	15 648	30 655
Inntekter - Rikssamlingsjubileet	0	1 119
Inntekter - omvisning	0	6 562
Inntekter - simulator	0	-1 428
Gaver og sponsing	5 448	8 295
Loddsalg	2 746	1 929
Tilskudd fra Venneforeningen FMS	0	75 000
Tilskudd fra Jærmuseet	70 000	0
Salg av Mosquito-deler	0	624 995
Lager inntekter/dugnad	82 230	12 500
Andre inntekter	3 500	400
Sum driftsinntekter:	<u>179 748</u>	<u>760 127</u>
DRIFTSKOSTNADER		
Historie/bøker/video	0	0
Verktøy/maskiner	22 722	415
Rekvisita/forbruksmaterieil	42 702	11 822
Transport	9 288	223
Utstilling	7 720	12 803
Lager Löwenstrasse	11 849	6 412
Containerbygg bak hangaren	0	66 582
Sum driftskostnader	<u>94 281</u>	<u>98 257</u>
PROSJEKTKOSTNADER	5	
Messerschmitt Bf 109G	3 896	11 678
Würzburg Riese radar	0	541
Arado Ar 96B-1	3 286	0
Arado Ar 66	5 036	0
Caproni Ca.310	10 512	4 131
Aerospatiale Super Puma	1 174	0
Heinkel He 115	6 120	8 232
Douglas DC-6B	0	2 045
Republic RF-84F Thunderflash	2 047	0
DH Tiger Moth	18 680	0
Sum prosjektkostnader	<u>50 751</u>	<u>26 627</u>
ADMIN./LØNN/M.M.		
Div. admin. utgifter	2 137	2 064
Porto	160	603
Kontorrekvisita	723	113
Blomster/gaver	1 461	1 270
Reiser	0	1 223
Internettside	8 697	4 270
Revisjon	9 500	9 000
Medlemsmøter/Kaffeservering	14 132	3 646
Stiftelsen omkostninger	1 790	1 540
Lønnskostnader	0	0
Sum admin./lønn/m.m.	<u>38 600</u>	<u>23 729</u>
Sum driftskostnader:	183 632	148 613
DRIFTSRESULTAT	-3 884	611 514
FINANSPOSTER		
Renteinntekter	126 746	14 433
Rente/bankomkostninger/Vipps omkostninger	-788	-705
Sum finansposter	<u>125 958</u>	<u>13 728</u>
ÅRSRESULTAT	122 074	625 242

Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola
Balansé pr. 31. desember 2023

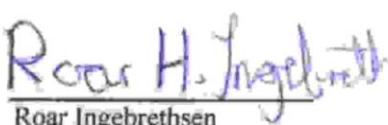
EIENDELER		2023	2022
	Noter		
ANLEGGSMIDLER			
Fly og flydeler	5	810 754	560 754
Utstillingsgjenstander		5 000	5 000
Utstillingshall	6	<u>9 288 173</u>	<u>286 023</u>
Sum anleggsmidler		<u>10 103 927</u>	<u>851 777</u>
OMLØPSMIDLER			
Kasse og bank	4	385 525	6 838 075
Tilgode merverdiavgift		<u>919 655</u>	<u>97 184</u>
Sum omløpsmidler		<u>1 305 180</u>	<u>6 935 259</u>
SUM EIENDELER		<u>11 409 107</u>	<u>7 787 036</u>
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL	2		
Bundet grunnkapital		100 000	100 000
Fri egenkapital		<u>1 308 985</u>	<u>1 186 911</u>
Sum egenkapital		<u>1 408 985</u>	<u>1 286 911</u>
KORTSIKTIG GJELD			
Tilskudd utstillingshall	6	10 000 000	6 500 000
Leverandørgjeld		-3	0
Skyldig skattetrekk		<u>125</u>	<u>125</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>10 000 122</u>	<u>6 500 125</u>
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		<u>11 409 107</u>	<u>7 787 036</u>

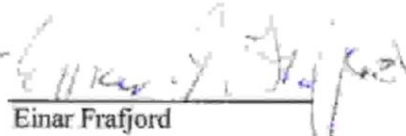
31. desember 2023
Sola, 9. januar 2024

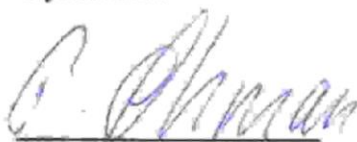

Egil Endresen
Styreleder

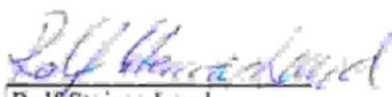

Terje Skretting
Nestleder

Stein Rosengren
Styremedlem

Roar Ingebretsen
Styremedlem

Einar Frafjord
Styremedlem

Per Erik Øhman
Styremedlem
Repr. for Sola Kommune

Rolf Steinar Lund
Styremedlem
Repr. for Luftforsvaret

Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola

Noter til regnskapet 2023

Note 1: Regnskapsprinsipp

Årsregnskapet for Stiftelsen er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Note 2: Egenkapital

Regnskapet viser at lovens krav til Grunnkapital er tilfredsstillt.

	Grunnkapital	Fri kapital	Sum
Egenkapital pr. 1/1-2023	100 000	1 186 911	1 286 911
Årsresultat		122 074	122 074
Egenkapital pr. 31/12-2023	100 000	1 308 985	1 408 985

Note 3: Lønnskostnader

Det er ingen ansatte i Stiftelsen, og det er ikke utbetalt lønn i 2023.

Det er ikke utbetalt styrehonorar i 2023.

Kostnad til revisjon er i 2023 bokført med kr. 9.500 ekskl. mva.

Driften av FMS har så langt styret kan se ingen negativ virkning på miljøet.

Note 4: Bundne midler

	2023	2022
Skattetrekkkonto	125	125

Note 5: Anleggsmidler

	Inngangs verdi	Utgiftsførte prosjekt kostnader			Total kostnad	
		90-20	2021	2022		2023
DH.114 Heron 1B	29 460	32 045			61 505	
Messerschmitt Bf 110F-2	10 000	14 313			24 313	
Junkers Ju 52/3m flottører	3 000				3 000	
Fieseler Fi 156C Storch	37 614	141 244			178 858	
Messerschmitt Bf 109G	1 194	485 196		11 678	501 964	
PBY-5A Catalina	78 433	163 333			241 766	
Fairchild PT-26 Cornell	2 999	77 380			80 379	
Wellington/Bristol Hercules	1 500	2 681			4 181	
Scheibe Bergfalke II/55	0	779			779	
Radar set AN/TPS-1D	0	250			250	
DH.115 Vampire	124 296				124 296	
CV.440 Metropolitan	19 602				19 602	
Arado Ar 96B-1	0	84 170	151	3 286	87 607	
EoN Baby Type 8	0	2 324			2 324	
Miles M.65 Gemini IA	0	1 542			1 542	
DFS Olympia Meise	0	95 573			95 573	
Saab RF-35 Draken	0	16 107			16 107	
Arado Ar 196A-2	0	3 674			3 674	
Norseman Mk.IV	101 535	197 322			298 857	
Taylorcraft A	0	66 301			66 301	
Westland-Bell 47G-3B-1	106 961	208			107 169	
Hawker Hunter F.58A	44 160				44 160	
Piel CP.301 Emeraude	0	6 224			6 224	
Arado Ar 66	0	192 870		5 036	197 906	
Radar Würzburg-Riese	0	56 487		541	57 028	
Junkers Ju 52/3m panel	0	5 844			5 844	
Caproni Ca 310	0	523 812	18 760	4 131	557 215	
Aerospatiale AS332L Super Puma	0	31 666	3 849	1 174	36 689	
Grumman G.44 Widgeon	0	15 990			15 990	
Hols der Teufel	0	51 668			51 668	
Boeing 737 simulator	0	524 260			524 260	
Cessna simulator	0	20 036			20 036	
Heinkel He 115	0	637 335	9 729	8 232	661 416	
Republic RF-84F Thunderflash	0	6 994		2 047	9 041	
Aero Grand Commander 680FL	0	1 778			1 778	
Douglas DC-6B	0	713		2 045	2 758	
DH Tiger Moth	250 000			18 680	268 680	
Sum	810 754	3 460 119	32 489	26 627	50 751	4 380 740

Note 6: Utstillingshall og tilskudd utstillingshall

Bygging av ny utstillingshall startet i 2023 med planlagt ferdigstillelse i 2024.

Stiftelsen har mottatt kr. 10 millioner i offentlig støtte til byggeprosjektet. Dette består av kr. 2,5 mill.

i revidert statsbudsjett for 2021, kr. 2 mill. i Tippemidler fra Kulturdepartementet, kr. 2 mill.

i Covid-midler fra Sola Kommune, kr. 2 mill. i tilskudd fra Sola Kommune og kr. 1,5 mill. fra

Rogaland Fylkeskommune. Påløpte byggekostnader og mottatt offentlig støtte vises brutto i regnskapet

så lenge bygget er under utførelse. Disse postene planlegges motregnet ved ferdigstillelse av bygget.

Forslag til budsjett for 2024

Konto	Beskrivelse	Budsjett 2024	2023	Budsjett 2023	2022
Driftsinntekter					
3450	Salg, salgsartikler/bøker Venneforeningen		176		100
3472	Inntekter Rikssamlingsjubileet				1 119
3473	Inntekter Wings & Wheels	20 000	15 648		30 655
3475	Omvisning	10 000		10 000	6 562
3476	Simulatorinntekter	40 000		40 000	(1 428)
3490	Gaver/tilskudd/sponsing	10 000	5 448	10 000	8 295
3491	Tilskudd fra Venneforeningen	188 000		163 000	75 000
3492	Loddsalg		2 746		1 929
3493	Tilskudd fra Jærmuseet	70 000	70 000	70 000	
3494	Salg av Mosquito-deler				624 995
3495	Andre inntekter		3 500		
3496	Lager inntekter/dugnad		82 230	60 000	12 900
8010	Renteinntekter	5 000	126 746	50 000	14 433
	Driftsinntekter	343 000	306 494	403 000	774 560
Driftskostnader					
4000	Historiegr./bøker/video	10 000			
4003	Verktøy og maskiner	20 000	22 722	20 000	415
4004	Rekvisita og forbruksmaterieill	45 000	42 702	15 000	11 822
4010	Transport	30 000	9 288	10 000	223
4011	Utstilling		7 720		12 803
4013	Lager Löwenstrasse	10 000	11 849	25 000	6 412
4015	Containerbygg bak hangaren			100 000	66 582
4525	Messerschmitt Bf.109 G	2 000	3 896	10 000	11 678
4530	Würzburg Riese radar	25 000		75 000	541
4533	Arado Ar 96B-1	8 000	3 286	10 000	
4537	SAAb RF-35 Draken	5 000			
4544	Arado Ar.66	6 000	5 036	6 000	
4546	Caproni Ca.310	6 000	10 512	30 000	4 131
4547	Aerospatiale Super Puma	25 000	1 174	5 000	
4550	Heinkel He 115	57 000	6 120	24 000	8 232
4553	Simulator Boeing 737	30 000		30 000	
4555	Republic RF-84F Thunderflash	2 000	2 047	2 000	
4556	Douglas DC-6B				2 045
4557	DH Tiger Moth	10 000	18 680		
5000	Div. administrasjonsutgifter	2 000	2 137	2 000	2 064
5001	Porto	1 000	160	2 000	603
5002	Kontorrekvisita	1 000	723	1 000	113
5005	Blomster/gaver	3 000	1 461	3 000	1 270
5006	Internettside	10 000	8 697	5 000	4 270
5007	Reiser	12 000		10 000	1 223
5009	Abonnement/kontingent			1 000	
5010	Revisjon	10 000	9 500	9 000	9 000
5150	Medlemsmøter/kaffeservering	10 000	14 132	5 000	3 646
5155	Møte-/div. omkostn. Stiftelsen	2 000	1 790	2 000	1 540
5156	Seminar, kurs				
8150	Rente/bankomkostninger	1 000	788	1 000	705
	Driftskostnader	343 000	184 420	403 000	149 318
	Resultat	-	122 074	-	625 242

Medlemmer i
 Norsk revisorforbundet
 Regnskapsforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Flyhistorisk Museum Sola som viser et overskudd på kr 122 074. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

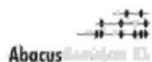
Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For revisors oppgaver og plikter se: <https://revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjonsberetning-revisors-oppgaver-og-plikter/>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Stavanger, 16. februar 2024
Abacus Revisjon AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Kurt Jørgen Reinhardt
Statsautorisert revisor

**Venneforeningen Flyhistorisk Museum Sola
Regnskap 2023**

	2023	2022
Resultat		
Medlemskontingent	69 965	73 500
Tippemidler grasrotandelen	20 999	19 288
Tilskudd til Stiftelsen		-75 000
Medlemsmøte	-5 957	-9 344
Veteranreff DC-6B	1 248	
Bankgebyr	-28	-12
Renteinntekter	4 979	2 406
Årsresultat	91 206	10 838

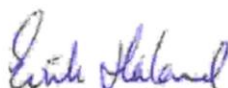
Balanse

Bank	5 797	19 550
Kapitalkonto	410 230	305 271
Egenkapital	416 027	324 821

Sola, 9. januar 2024

Egil Endresen
Styreleder

Eirik Håland
Sekretær

Terje Kristiansen
Kasserer

Regnskapet for Venneforeningen er gjennomgått, og det er ikke funnet mangler eller avvik.
Kan derfor anbefale at regnskapet for 2023 godkjennes av årsmøte.

Austrått, 22. januar 2024

Oversikt Fiysamlingen

Utstilte fly og større flydeler

Flytype	Registrering	Serienr. C/N	Tidl. Reg./Avdeling/Selskap/Diverse
Aero Grand Commander 680FL	LN-LMD	1401-56	CF-SHC,N8484A Gave fra Fjellanger-Widerøe
Aerodyne Vector 610	LN-YAC	1389	Gave fra Finn Holgersen
Arado Ar 196A-2	6W+?N		Skrog av fly fra 'Blucher'
Bell UH-1B	580		60-3580,SI-1339 skvadron, utlånt av FMU
Canadair CF-104 Starfighter	730	1030	RCAF 12730/104730334 skvadron, utlånt fra FMU
Cessna 140	LN-ALO	4032	Gave fra Ola Bjørn Horn. Bygget om til flysimulator
Consolidated PBY-5A Catalina	'KK-A'		US Navy 08109, RDAF L-857
Convair CV 440 Metropolitan	LN-KLK	357	SE-BSR Norsk Metropolitan Klubbs farger
DFS. Olympia Meise	LN-SCA	527/1944	LZ+ET, LN-GAR Lang deponi fra Norsk Teknisk Museum
Douglas DC 6 B	LN SUB/N151		Innkjøpt fra Everts Air Cargo, Alaska av Stiftinga Jærmuseet
DH. 114 Heron 1B	'LN-PSG'	14015	PK-GHB, G-AOXL, LN-BFY Malt i Braathens SAFE farger
DH. 115 Vampire T Mk. 55	U-1217		Kjøpt av Flugwaffe i Sveits sammen med Øyvind Ellingsen
DH Tiger Moth	151		Kjøpt fra Stiftelse Militærhistorisk forening østlandet
EoN Baby Type 8	LN-GBI	18	Gave fra Norsk Flyhistorisk Forening
Fieseler Fi 156C Storch	'SB+UY'		F-BDHZ, 540, 2496 Deler fra flere Morane-Saulnier bygde fly
Fokker F.27 Friendship 100	LN-SUF	10298	PH-FIS, PH-SAN Gave fra Braathens SAFE
Grumman G.44 Widgeon	LN-HAL	1332	Bu32978 (USN), SE-ARZ Lang deponi fra Norsk Teknisk Museum
Hiway Cloudbase hangglider			Gave fra Magnar Nordal
Hiway Demon 175 hangglider	75-Y		Utlånt av Jostein Reinsnos
Hols der Teufel	'LN-ABM'		Mehank 2. Gave fra Ole Ivar Bergseidjordet
Lockheed T-33A	'DP-X'	580-5903	51-6571, RDAF DT-751Malt i 718 skv. Farge, utlånt fra FMU
Meggitt BTT-3 Banshee		4039	Drone, gave fra Sola flystasjon
Messerschmitt Bf 109G-1		W.Nr. 14141	JG 5 Schwartz 6, Senterseksjon vinger utlånt fra FMU
Noorduyn Norseman Mk.IV	LN-BDR	92	492, R-AK
North American F-86F Sabre	AH-A		53-1082332 skvadron, utlånt fra FMU
North American F-86K Sabre	ZK-L	213-36	54-1266337 skvadron, utlånt fra FMU
Northrop F-5A Freedom Fighter	'DP-C'	N7043	66-9220, AH-M, 220Malt i 718 skv. Farge, utlånt fra FMU
Piel CP.301 Emeraude	LN-FAD	L-335/67	Gave fra Odd Fjerdingstad
Piper L-4H Cub	LN-NAU	11673	Utlånt av E. Kolset
Raven hangglider			Gave fra Finn Holgersen
Republic F-84G Thunderjet	MU-Z		51-10161, MU-Z, MU-L 338 skvadron, utlånt fra FMU
Republic RF-84F Thunderflash	AZ-N		51-17045, T3-N717 skvadron, utlånt fra FMU
Saab 91B-2 Safir	336	91336	57-336, U-AQ Utlånt fra FMU
Saab RF-35 Draken	Ar-114	351114	Esk. 729. Utlånt fra det danske flyvåpenet
Scheibe Bergfalke II/55	LN-GBH	202	D-1271 Gave fra Norsk Flyhistorisk Forening
Teratorn Tierra 1	LN-YRH	860303003	Gave fra Finn Holgersen
Vickers Wellington B.Mk.III	BK309		JN-N Haleparti, 1 motor m/nacelle og smådeler
Westland-Bell 47 G-3B-1	'LN-ORB'	WA/583	XT404, 404 (Yemen), G-BBZL, SE-HME Gave fra Helikopter Service
Flyprosjekt under restaurering			
Flytype	Registrering	Serienr. C/N	Tidl. Reg./Avdeling/Selskap/Diverse
Aerospatiale AS332L Super Puma	LN-OMC	2114	Skrog, gave fra Airlift
Arado Ar 66	6J+?L	767	D-INUI, 3/NSGr. 8
Arado Ar 96B-1	Gul 13	4246	PH+OT Jagdgeschwader 5, utlånt fra FMU
Caproni Ca 310	505	273	LN-505, Hærens Flyvåpen, Bombevingen
Fairchild PT-26 Cornell		T43-4646	44-19534,EW587, 243, L-DD, LN-BIO Skrog
Heinkel He 115 B/C	8L+FH	2398	Hevet fra Hafrsfjord 2012, langtidsdeponi fra FMU
Lagrede fly eller større flydeler			
Flytype	Registrering	Serienr. C/N	Tidl. Reg./Avdeling/Selskap/Diverse
Aerodyne Vector 610	LN-YCK	1203-270	Gave fra Finn Holgersen
Antonov AN-2	LY-AEQ	1G18520	Gave fra Sigve Øglænd og Roar Frøyland
Bell UH-1B	688		61-0688, JT-J 720 skvadron
Bensen Gyro-glider			Gave fra Thorodd Johannessen
Fossekalen mikrofly	LN-YMF		Egen konstruksjon, bygget av Jørgen Rusdal. Gave
Bowers Fly Baby 1A	LN-BGY	71-8	Bygget av Sigurd Heiret, gave fra Tommy Halden Jahr
Cessna O-1A Bird Dog	641	23096	51-12641, CE-G Utlånt fra FMU
Dornier Do28A-1	LN-LMZ	3003	D-IHOL Gave fra Karl-August Nilsen
Messerschmitt Bf 110F-2	LN+DR	W.Nr. 5096	13.(Z)/JG5. Deler av kropp, vinge og hale
Taylorcraft A	LN_FAG	416	Gave fra norsk flyhistorisk forening
North American Harvard lib	2605	6618-685	Kanadisk merking, utlånt fra FMU
Piper Tomahawk PA-38	LN-BFO	38-79A1026	Komplette fly. Gave fra Sola Videregående Skole
Republic RC-3 Seabee	LN-MAF	202	LN-BDT, SE-BXA Deler